

Ryhmätyö

Yhdistetty:

EVAuksessa kehittyminen (yksi tai muutama EVAus tehtynä)

EVAuksen hyvien käytäntöjen kehittäminen (useampi EVAus tehtynä)

Keskustelua

- THL
  - Tulossa koulutusmateriaalia, tukimateriaalia EVAn käyttöön
  - Millaisia kipukohtia EVAn tekemisessä on jne.
  - Esimerkkien keräystä
  - Diapaketteja, videoita jne. Lyhyt yksi/kaksi diaa on hyvä tiivistys.
    - Mihin tarvitaan mm.:
      - Miten prosessina EVA viedään organisaatioon
      - Miten myydään EVA-paketti päättäjille
      - Mitä EVA on kuntalaisille

Keskustelua

- Markkinointiviestintä, mitä on päättäjälle, mitä asiantuntijoille/kehittäjät/koordinaattorit
- EVAn ideana on, että oikeasti tehdään, oikeasti kuunnellaan
- Muutaman EVA-edelläkävijä poliitikon sitouttaminen on hyvin oleellista
- Mahdollisimman paljon kuntien omille nettisivuille ohjeita jne., jotta kaikki löytäisivät googlen kautta ohjeistusta
  - Hyvinvointikertomus.fi –kartalle valmiit EVAukset, niin sieltä voi bechmarkata
- Pitäisi olla EVA-sisäisiä henkilöitä toimialoilla
  - Kaupungin yhteinen koordinaattori tulee olla
  - Mutta ehdottomasti myös toimialoilla

Keskustelua

- Esimerkki Lohjalta
  - palveluverkosta tehtiin EVA Kuntaliiton suosituksen mukaan, 5 vaihtoehdon taulukko, sanalliset arviot (ei käytetty numeroita)
  - tekijät + kaksi muuta viranhaltijaa kutsuttiin tekemään oman osaamisalueen asiat (koulukuljetukset ym.), lisäksi talouspäällikkö teki budjettia jne.
  - 2 asiakasiltaa, jossa käsiteltiin, ja kuntalaisedustaja oli myös mukana muutenkin
    - kuntalaiset kokivat että kuultiin, siihen panostaminen jatkossa että mikä kuntalaiskuulemisten anti on päätöksenteon tueksi
- Mitä parannettavaa
  - Kuntalaisten, poliitikkojen ja viranhaltijoiden välinen vuoropuhelu olisi voinut olla syvempää
  - Enemmän EVA -tietoutta tarvitaan prosessiin osallistujille
  - Esittelyteksteissä enemmän arvoa kuntalaisen äänelle, jollain sopivalla tavalla
  - Analyysien tekeminen haastavaa
  - Vaihtoehdot olivat liian valmiina, pitäisi aloittaa aiempaa eli puida mitä halutaan (esim. "pitäisi tehdä 2-3 sarjaisia kouluja", oliko tämä kuinka paljon käsitelty ja päätetty, nyt tuli annettuna)
  - Paljon tuli paperia taustamateriaaliksi

Keskustelua

- EVA ja LAVA
  - Terminologia sekoittaa
  - Hyviä kysymyksiä on olemassa LAVAssa lapsivaikutusten arviointiin
  - EVA kattamaan myös LAVA
    - Sähköiseen työkaluun saa asian hyvin sisälle a) omaksi näkökulmakseen b) kuntalaisnäkökulman alle
  - Vaihtoehtojen määrä
    - Nykytilavaihtoehdon rinnalla olisi hyvä olla muutama potentiaalinen vaihtoehto, mutta ei liian montaa
    - Ylipäätään keskustelua ja suunnittelua missä vaiheessa voidaan EVAta. Voi olla että ensin tarvitaan selvitys, kuten palveluverkkoselvitys, jossa käsitellään enemmän vaihtoehtoja ja samalla tulee taustatietoa EVAuksen avuksi. Ja niistä vaihtoehtoista pari – kolme potentiaalisinta tulee loppujen lopuksi EVAukseen.

Keskustelua

- Aina törmätään kysymykseen, että mitä tulee EVAta ja mitä ei
  - Ohjata määrittelemään kunnan sisäisesti
  - Yleensä yleinen päätös, että EVAtaan, mutta ei tarkemmin
  - Usein EVAtaan esim. palveluverkkoasioista
  - Joissain kunnissa linjaus, että kaikki päätökset EVAtaan tietyllä toimialalla
    - voi jäädä pinnalliseksi jos kaikki pitää EVAta
  - Hyvä tapa voisi olla, että tarkastelisi kahden viime vuoden päätökset läpi, ja sitä kautta katsoa tulevaan mitä kannattaisi EVAta
  - Mm. palveluverkot kannattaisi tarkastella koko kunnan näkökulmasta (ei esim. vain yhden asuinalueen), tästä myös pelisääntöjä kannattaa luoda kun kunta miettii EVAusta
  - Ikäihmisiin liittyviä EVAuksia tulee paljon varmastikin jatkossa
  - Lapsista ja nuorista muihin ikäryhmiin laajentaa keskustelua, sopii hyvin Kuntalaisnäkökulman alle

Keskustelua

- Evan siemenet kylvettiin Kouvolassa 10 vuotta sitten
- Ihmisvaikutukset IVA oli ensin
- Pitkä prosessi ollut, nyt on sähköinen työkalu
- Maakunta käyttää EVAa omissa päätöksissään, mutta tehtävänä tukea myös kuntia, mitä tuki on?
  - Esim. indikaattoritietoa voiko tämä olla, työllisyyteen liittyvää tietoa, ennakointitietoa, asukkaisiin liittyvää tietoa jne.
  - Maakunta voisiko koota tapaamisia tms.
  - Maakuntakaavoihin liittyvät asiat tms.
- Muut kunnat, kuntayhtymät, maakunta
  - Näkökulman laajentaminen, monia asioita tärkeää miettiä ylikunnallisesti.

Millainen olisi EVAuksen "unelmaprosessi"

1. Linjaus, että kunta EVAa.
  - Mitä EVAus tarkoittaa ja minkä tyyppisiä päätöksiä EVAtaan (esim. palvelujen järjestämiseen liittyviä päätöksiä)
  - Periaatteiden linjaus tärkeistä asioista: mikä kaikki tieto on avointa, missä vaiheessa kuullaan kuntalaisia jne.
2. Keskustele sisäisesti EVAtaanko ko. päätös. Valitse ko. EVAuksesta vastaava henkilö ("välvouhka").
3. Mieti mitkä kaikki tahot tulisivat mukaan ko. EVAukseen ja miten
  1. Eri toimialat (kukin ominaisella osaamisellaan)
  2. Kuntalaiset (tilaisuudet, kyselyt, muut tavat)
  3. Yhdistykset/järjestöt/srk yms.
  4. Yritykset
  5. Muut mahdolliset tahot (esim. maakunnan edustajat, muut julkishallinnon tahot)
4. Tee realistinen aikataulutus, sisältäen päätöksentekijöiden kanssa käsittelyn eri vaiheissa.
5. Toteuta EVAus.
6. Vie päätöksentekoon.
7. Muista arvioida miten EVAus meni ja ota oppia seuraavaan EVAukseen.